

Łódź

**CENA NUMERU
20 gr.**

**CENA prenumeraty
miesięcznej**

Dla robotników 4 zł.
Odsz. do domu 30 gr.
Z dostawą poczt. 6 zł.
Poza Łódź egz. 27 gr.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Administ.

w Łodzi

Al. Kościuszki 41

TELEFON 100-28

Konto P K O 60594

Red. przyjmuje od 5 —

Art. listów anonimowych
nie umieszcza się

1933 r.

PRĄD

Piątek 10-go marca

№ 52

Beczka prochu na Westerplatte

GDANSK, 9. 3. (wł. Gr)

W Gdańsku panuje zupełny spokój. Posterunki policyjne wzmocnione przez straż obywatelską i uzbrojone w karabiny, pilnują bezpieczeństwa. Ustawione są także posterunki przed gmachem komis. generalnego R. P. oraz przed innymi urzędami polskimi jak również przed willą zajmowaną przez komis. generalnego.

Wczoraj późnym wieczorem z koszar policyjnych we Wrzeszczu wyjechał samochód ciężarowy, obsadzony przez policję w hełmach sławnych z ustawionym na przedzie karabinem maszynowym. Odnosi się wrażenie, że zarządzenia władz gdańskich mają za cel wzbudzenie wśród ludności uczucia trwogi. Akcja ta jak się daje zaobserwować nie wywołuje pożądanego przez senat wrażenia.

„Danziger Landes Ztg.” pisze, że zarządzenie zwołania części Einwohnerwehry jest całkiem zbędne, bo dotąd policja gdańska wykazywała zupełną sprawność i bez żadnej dodatkowej pomocy opanowywała sytuację, o ile tego wymagały okoliczności. Pismo w swym rozumowaniu idzie dalej, twierdząc, iż robienie alarmu jest działaniem na rękę Polsce, bo Polska może na potwierdzenie swych informacji o grożącym niebezpieczeństwie, pozwolić się na zarządzenia władz gdańskich.

Jednocześnie pismo centrowe uważa, że wypadki obecne dają powód do podniesienia sprawy Westerplatte w całej jej rozciągłości. Również przeciw zwołaniu „Einwohnerwehry” wypowiada się socjalistyczna „Danziger Volkstimme”, twierdząc, że w opinii publicznej zarządzenie senatu wywołuje wrażenie tworzenia sytuacji podobnej, jak w Prusach, gdzie rola policji pomocniczej powierzona została organizacjom hitlerowskim. Według informacji dziennika, senat ma się dzisiaj zastanowić, czy nie jest wskazane odwołanie wzmocnionego pogotowia policyjnego.

LONDYN, 9. 3.

„Daily Herald” zamieszcza sensacyjną wiadomość, jakoby rząd polski miał dowody, że atak na Westerplatte był przygotowywany przez jedną z zakonspirowanych „jacek”, istniejących wewnątrz organizacji hitlerowskiej. Wszystko wskazuje na to, pisze „Daily He-

rald”, że była to ta sama zakonspirowana bojówka, która przygotowała i wykonała podpalenie Reichstagu.

Wśród hitlerowców istnieje silna grupa aktywnych tererystów, którzy są odpowiedzialni za dokonane w ciągu zeszłego roku z niej zimniejszą krwią liczne morderstwa. Kierownicy partyjni mają bardzo słabą kontrolę nad tą bojówką. Ci sami ludzie przygotowywali pogrom Żydów pod pretekstem zainscenizowanego zamachu na Hitlera. Oni to posłali do związku Żydów niemieckich ostrzeżenie, zapowiadające wymordowanie wszystkich Żydów, o ile Hitlerowi spadnie chociażby włos z głowy.

Ta bojówka hitlerowska, która wszystkie te akty teroru i prowokacji przygotowuje i wykonywa, wciąż jeszcze istnieje — stwierdza

„Daily Herald”. Zdecydowana ona jest nie pozwolić na żadne ograniczenie swojej działalności przez kierowników partii i zmierza do kompletnego wykonania wszystkich barbarzyńskich celów programu hitlerowskiego.

Sensacyjne rewelacje „Daily Herald” uczyniły w kręgach politycznych wielkie wrażenie zwłaszcza podkreślony przez „Daily Herald” związek pomiędzy planowaniem prowokacyjnego zamachu na polskie składy amunicji na Westerplatte a dokonaniem prowokacyjnym podpaleniem Reichstagu.

Również cała prasa w krótkich wzmiankach wspomina o incydencie i podaje zamiar senatu gdańskiego przekazania sprawy radzie Ligi narodów oraz decyzję policji gdańskiej wzmocnienia policji w mieście.

Usiłowania polskiej biurokracji ratowania interesów hakatystycznego Gdańska

„Kurier Poznański” zwraca uwagę na nieumiejętne stosowanie przepisów celnych w Gdyni. Nie jest to bynajmniej sprawa czysto lokalna, ma ona znaczenie ogólnejsze.

W Gdyni słyszy się bodaj najwięcej skarg na porządki celne, na które narzekają zdaje się, wszyscy bez wyjątku, a indagowani celnicy usprawiedliwiają się tem, że oni nie mogą odstępować od przepisów chociaż sami przyznają, że w wielu wypadkach przepisy te nie odpowiadają wymogom życia.

Dziś słyszy się o przeszkodach w przenoszeniu inwentarza z jednego polskiego statku na drugi, lub do składów inwentarzowych na lądzie, jutro o zatrzymaniu i dokonaniu rewizji osobistej u dyrektora szkoły morskiej lub urzędnika przedsiębiorstwa żeglugowego wykonywającego czynności służbowe. Ładają ocenia zepsutych prowiantów ze statku a jeszcze niedawno celnicy nie wypuszczali ze statków brudnej bielizny do prania i tylko groźba, że polskie statki będą całą swoją bieżącą oddawały do prania zagranicą, zmusiła celników do zmiany swego stanowiska.

Bywały i wypadki zatrzymywania kapitanów statków. Robią trudności nawet względem przedmiotów, wnoszonych na statki tak że statki prawie że są zmuszone do zaprzestania zakupów prowiantów w Gdyni.

Rozumiemy trudną sytuację licznych naszych organów skarbowo-policyjnych, które ma-

ją jeszcze obowiązek baczenia jeden na drugiego w porcie (co, być może, właśnie przeszkadza im w łowieniu kontrabandy, ponieważ gdy dwóch jest zajętych sobą, trzeci przechodzi niepostrzeżony). Rozumiemy, że obowiązkiem jest tępienie przemytnictwa, jednak należy robić to umiejętnie, ujmując rzeczy życiowe i nie odstraszać od portu jego klientów. Zdaje się, całe zło polega na tem, że wyższe urzędy celne nie orientują się w pracy portów i okrętów.

Jest to tembardziej smutne, że posiadamy tylko jeden port polski. O ile zaistniałoby nieporozumienie np. w jednym z portów szwedzkich, których tam są dziesiątki, jeśli nie setki, będzie się mówiło o złych porządkach w jednym z portów, każda zaś nieprzyjemność w Gdyni jest uogólniana i po całym świecie idzie fama, że w całej Polsce istnieją stosunki niesamowite.

Lecz obecne zło porządków celnych w Gdyni są podobno jeszcze niczem w porównaniu z projektem nowej ustawy celnej, którą sfery gospodarcze w Gdyni są w najwyższym stopniu zaniepokojone, a która ma wprowadzić porządek niesłychanie krepujące handel i żeglugę.

Zdaniem „Kurjera Poznańskiego” zachodzi obawa, że podobne praktyki celne mogą wypłoszyć handel i żeglugę z Gdyni do konkurencyjnego Gdańska.

Dalsza walka o dolara

W pierwszych zarządzeniach prezydenta Roosevelta i w oświadczeniach sekretarza stanu do spraw skarbu, Woodina widać dużą nerwowość. Decyzje i zapowiedzi zmieniają się z dnia na dzień. Przedwczoraj jeszcze mówiono, że moratorium bankowe nie będzie przedłużone, dziś natomiast mówi się o jego przedłużeniu do poniedziałku. Przedwczoraj jeszcze mówiono o tym, że certyfikaty i rozrachunkowych będą już lada chwila wydrukowane, wczoraj natomiast powzięto decyzję niewypuszczania ich wogóle, twierdząc że i tak można powiększyć obieg banknotów Federal Reserve Banków o 2 miliardy dolarów, nie naruszając przepisów o pokryciu, że zatem niema potrzeby tworzenia nowego typu pieniądza. (Ostatnie depeche znów inaczej oświetlają zamiary Roosevelta).

W tych warunkach bardzo trudno jest sądzić, jakimi drogami pójdzie polityka finansowa nowego prezydenta. Można tylko, nie patrząc na sprzeczne depeche z Nowego Jorku, zdać sobie sprawę z możliwości i perspektyw bliższej i dalszej przyszłości dolara i gospodarki St. Zjednoczonych.

Inflacja 875 milj. dolarów

WASZYNGTON, 9.3.

Federal Reserve Board zwrócił się do wszystkich banków, należących do systemu

Loterja państwowa

Dziś, w pierwszym dniu ciągnięcia 5 ej klasy 26 ej polskiej loterii państwowej padły na numery następujące:

50.000 zł. na Nr. 6475
15.000 zł. na Nr. 127347
po 10.000 zł. na Nr. 36755 122068
po 5.000 zł. na Nr. 6944 11221 42114 112235 138081
po 2.000 zł. na Nr. 18641 plus 37533
46956 53165 53687 66529 66991 73877
75246 plus 81767 82893 120429 120788 134518 147737
po 1.000 zł. na Nr. 8119 10998 24747
28364 28706 36392 37002 41560 41594 44721
44961 plus 46549 plus 54631 56301 67158
37505 plus 70553 71408 72272 75163 79984
81625 plus 81671 9 429 96461 101261 101395
112642 plus 103605 106208 107479 110033
115290 119876 120321 121973 126219 129686
132880 133583 134431 140351 145015 145027

Głowa Cara Mikołaja II w słoju

NOWY JORK, 9. 3

W ostatnim zeszycie wychodzącego w Nowym Jorku tygodnika „Liberty” zamieszczone są wspomnienia słynnego rosyjskiego młodego Iljodora, który przez pewien czas był świadkiem Cara Mikołaja II i jego rodziny.

Jeszcze przed rewolucją Iljodor wyemigrował do Ameryki, w 1918 roku powrócił jednak do Rosji, skąd ponownie wyemigrował w 1920 roku. Podczas pobytu w Moskwie Iljodor podtrzymywał stosunki z najwyższymi dygnitarzami sowieckimi. M. in. był prawie codziennie w Kremlu u Kalinina, w którego poczekalni zmuszony był wyczekać godzinami. I tu zaprzyjaźnił się z sekretarzem prezydenta Cika.

— Pewnego razu, było to 16 kwietnia 1919 roku opowiada Iljodor, jak zwykle, przyszedłem do poczekalni Kalinina i przez dłuższy czas rozmawialiśmy z sekretarzem na temat

— Czy w Rosji może zjawić się samowładnie, który przybierze imię Mikołaja II?

— To jest zupełnie niemożliwe — oświadczył sekretarz

— Dlaczego?

systemu Federal Reserve z żądaniem, by za komunikowały mu listę osób, które wycofały złoto poczynawszy od dnia 1 lutego, a które nie zwróciło go do 13 marca.

WASZYNGTON 9.3.

Program walki z kryzysem, jaki prezydent Roosevelt ma przedstawić na dzisiejszym posiedzeniu sesji nadzwyczajnej parlamentu związkowego, został ostatecznie opracowany w dniu wczorajszym w Białym Domu. W posiedzeniu tem, prócz członków gabinetu, wzięli też udział wybitni przedstawiciele sfer gospodarczych.

O wolność nauki

REKTORZY I SENATY

Ze wszystkich wyższych uczelni nadchodzi wiadomości, że rektorzy wszyscy kolejno składają godności swoje na ręce senatów akademickich. Senat natomiast, wyrażając rektorom wdzięczność i uznanie za ich postawę niezłomną w obronie wolności nauki, rezygnacja tej nie przyjmują i proszą pp. rektorów o dalsze sprawowanie rektorskich obowiązków.

W STOLICY

ARESztowani KORPORACJI

W nocy ze środy na czwartek na ulicy Wilczej w Warszawie aresztowano 20 akademików, członków korporacji warszawskich, powracających z zebrania warszawskiego koła korporacyjnego, które odbyło się na kwatery korporacji Jagiellonja przy ul. Emilji Plater 9. Na zebraniu tem obecni byli kurator korporacji Jagiellonja pos. prof. Antoni Ponikowski oraz pos. dr. Bielecki, który wygłosił do zebranych referat o autonomii szkół wyższych w związku z nową ustawą akademicką. Zebranie zakończyło się koło 1 w nocy. Prof. Ponikowski, pos. Bielecki i część korporantów opuściła wtedy lokal korporacji Jagiellonja, pozostali zaś prowadzili dalej obrady i wyszli dopiero koło godz 2 w nocy.

Korporanci szli spokojnie Wilczą do ul. Marszałkowskiej, gdzie mieli się rozjechać w różne strony. Po aresztowaniu wszystkich 20 akademików przeprowadzono do XIII komisariat policji, gdzie przetrzymano ich całą noc. O 9 rano karetkami więziennymi przewieziono aresztowanych do urzędu śledczego na ul. Daniłowiczowskiej. Większość aresztowanych

Roosevelt w przemówieniu dzisiejszym ma oświadczyć, że czynności bankowe w całym kraju zostaną natychmiast podjęte i że jest przekonany, iż parlament pochwali te wszystkie zarządzenia prezydenta, które dotyczą całkowitego uruchomienia banków już od piątku.

W zakresie planu co do pieniędzy zastępnych Roosevelt oświadczył, iż rząd ma zamiar wydać nowe środki obiegowe na sumę 875 milionów dolarów. Banki, t. zw. narodowe, w miarę potrzeby będą mogły zastępować obligacje w Federal Reserve bankach.

to członkowie korporacji Jagiellonja, nadto 3 członków Sarmacji i 2 członków Akwilonji.

Nazwiska aresztowanych akademików: Loth Tadeusz, Grobicki Jerzy, Holnicki-Szulc Ludwik, Horodyski Jerzy, Buchholz Dionizy, Czaplicki Jerzy, Jaraczewski Jan, Kłobukowski Michał, Borkowski Tadeusz, Kobusiewicz Aleksander, Ostrowski Adam, Weberski Tadeusz, Wereszczyński Jan, Wierzbicki Jerzy, Zieliński Zbigniew, Kotarski Aleksander, Pfeiffer Tadeusz i Brzeziński Adam.

Dowiedziawszy się o tych aresztowaniach pp. rektorzy wyższych uczelni natychmiast interwenjowali u władz.

W sprawie tej odbyli rektorzy wspólną konferencję w gmachu politechniki.

W POZNANIU

ARESztowana SWINIA

W południe powstało wielkie zbiegowisko w najbardziej ożywionym punkcie miasta, na placu Wolności. Wywołało je zjawienie się pospolitej świnki z wymalowaniem na zwisła pewnej posłanki, której posunięcia były głośne na tle projektów akademickich.

Grupa policjantów po kwadransie gonitwy ujęła świnkę i odprowadziła ją ku ogólnej wesołości do komendy, mieszczącej się na tymże placu.

GROCH O SCIANE

Rektor Uniwersytetu w Wilnie Pałowski wystosował do woj. w dy. Raczyńskiego, pismo, w którym opisuje zajścia i ingerencję policji na Uniwersytecie, cytując przykłady, że policja, bez ingerencji władz akademickich wkroczyła na teren uniwersytetu, że na schodach aresztowała przypadkowo trzech studentów.

Pismo cytuje wielu świadków, między innymi profesora wszechświaty. Rektor nakłada protest przeciwko naruszeniu ustaw i zwraca się o ustraszenie winnych.

W WILNIE

Wieczorem odbył się wiec studentów o sytuacji. Na mieście krążyły liczne patrole policyjne. Starć nie było.

NAPASC.

Jeden z wileńskich przywódców młodzieży „mocarstwowej” K. i ruszyński współpracownik konserwatywno-anarchicznego „Słowa”, napisał w restauracji „George’a”, na posła Zwiastynskiego, wydawcę „Dziennika Wileńskiego”. W dzienniku tym ukazało się sprawozdanie z wiecu akademickiego, przy czem poddano krytyce zachowanie się Pruszyńskiego.

WE LWOWIE

PRZERWANIE GŁÓDOWKI

Wobec wprowadzenia pewnych zmian w trybie wyżywienia wczoraj rano aresztowani studenci przyjęli po raz pierwszy pokarm na śniadanie po 7 dniach głodówki.

Dnia 11 b. m. odbędzie się przeciwko nim rozrawa.

Na domu akademickim wywieszono transparent z napisem na cześć autonomii, oraz kukłę.

Rektorowi i prorektorowi młodzież zgromadziła

O głowę Rzplitej.

W maju bież. roku zebrać się ma w Warszawie Zgromadzenie Narodowe, aby wybrać nowego prezydenta Rzeczypospolitej, gdyż kadencja prof. Mościckiego się kończy. Na temat wyboru przyszłego prezydenta jest od pewnego czasu głośno nie tylko w prasie polskiej, ale również zagranicą. Zagadnienie nabrało specjalnego znaczenia, gdy prof. Rybarski zapowiedział w Sejmie, iż narodowcy domagają się nowych uczciwych wyborów do Sejmu i Senatu jeszcze przed wyborem prezydenta, aby nowy prezydent posiadał zaufanie całego narodu, aby nie wybierała go ta większość, która wyszła ze znanych wyborów listopadowych 1930 roku. Wszystkie inne stronnictwa opozycyjne przyłączyły się do tej deklaracji narodowców i zapowiedziały, że nie wezmą wcale udziału w wyborze prezydenta, o ile wyboru dokonać mają z wyborów listopadowych powstałe Sejm i Senat.

Takie mocne stanowisko stronnictw niezależnych, posiadających większość narodu za sobą, sprawia sanacji wiele kłopotu. Niektórzy senatorzy próbowali początkowo tłumaczyć, że wyborów nowych rozpisac już nie można ze względu na spóźniony czas. Gdy jednakże marsz. Trampczyński im wykazał, że nic nie stoi na przeszkodzie do rozwiązania obecnego Sejmu i przeprowadzenia nowych wyborów jeszcze przed zabranie się Zgromadzenia Narodowego, wtedy zamilkli wstydliwie. Boją się poprostu nowych wyborów jak ognia.

Tymczasem zaczęły pojawiać się domysły co do kandydatów na stanowisko prezydenta. Ze strony naszych braci z za Oceanu wysunięta została kandydatura czcigodnego Ignacego Paderewskiego, niewątpliwie dziś najbardziej znanego i poważanego w całym świecie Polaka. Paderewski jako prezydent — mówią Polacy z Ameryki — podniósłby powagę imienia polskiego z granicą i godnie stanąłby obok takich mężów, jak prezydent republiki czechosłowackiej Masaryk, którego słuchanie zazdrościmy Czechom. Jednakże nasi rodacy z Ameryki najwidoczniej nie liczą się z tem, że sanacja nigdy nie zgodzi się na wybór Paderewskiego oraz powtórę — sam Paderewski ze zrozumiałych względów

wyboru z rąk obecnej większości nie przyjąłby.

Kogo zatem wysunie większość rządowa? — zapytuje „Lech” — Padają różne nazwiska. Wymieniają nazwisko b. ministra spraw zagranicznych Augusta Zaleskiego, obecnego premiera płk. Prystora, obecnego

prezydenta prof. Mościckiego, a ostatnio notują, jakoby kandydatem sanacji miał być minister spraw zagranicznych płk. Beck.

Możliwe jest wszystko. Ale byłoby wielką szkodą dla kraju, gdyby na urząd prezydenta zasiadł polityk wybitnie zaangażowany w jednej partii.

Generałowie niemieccy w obronie bolszewizmu

Zaniepokojony skutkami antybolszewickiego polityki Hitlera, jakie mogłyby okazać się w dotychczas bardzo solidarnej polityce wojskowej Niemiec i Rosji sowieckiej, gen. von Seeckt występuje w tej sprawie w „Koelnische Zeitung” z charakterystyczną obroną.

„Bolszewizm rosyjski nie upadnie skoro zerwiemy traktat z Rapallo i Berlina, odwrot nie zaś na naszej granicy będziemy mieli nie przyjaciół, których wpływ na nasze terytorium nie będzie mniejszy niż dawniej”. „Rosji bardzo zależy na ustaleniu swej pozycji w stosunkach z Niemcami. Ona żyje w ciągłej obawie powstania porozumienia państw jej wrogich, jeżeli zaś udałoby się wciągnąć do niej Japonię, okazałaby się ona wziętą w dwa ognie. Ale porozumienie w Europie wschodniej i środkowej nie może obejść się bez Niemiec. Polską, którą w razie wojny ze Związkiem Sowieckim stanowiłaby straż przednią, nie może rozpocząć działań, dopóki czuje za sobą Niemcy, gotowe do przeciżenia jej komunikacji z państwami zachodnimi, które ją podtrzymują”.

Co się zaś tyczy zainteresowania Niemiec w utrzymaniu dobrych stosunków z Rosją sowiecką, to gen. von Seeckt pisze: „Czyż jest potrzebne analizowanie interesu, jaki ma

ją Niemcy w utrzymaniu dobrych stosunków z Sowiecami?” Zdaje się, że polityka francuska jest szczególnie wyraźna w tym kierunku, że zachowanie się Polski nas do tego pobudza i że wreszcie same wspomnienia wojny są wystarczająco wymowne. Czy chcemy jeszcze raz znaleźć się między dwoma wrogami? Chociaż obecna wojna nie zagraża bezpośrednio naszej granicy zachodniej, nasza polityka obecna może mieć skutki odległe, zaś istnieje wiele pól zmagania się, na których nie płynie krew, lecz na których Niemcy muszą walczyć i być podtrzymywane. Czy chcemy, by flota polska mogła zagrażać naszym brzegom północno-wschodnim i odgradzić nas od Prus Wschodnich? Czy chcemy, by Polska posunęła się nad Odrę? Dużo jest ewentualności, które nasuwają się, gdybyśmy odsunęli Rosję z naszych rachub”.

„Wojskowi doprowadzili do przymierza niemiecko-sowieckiego. Nie chcemy tutaj mówić o przyszłych możliwościach wojennych, jednak polityka niemiecka musi z konieczności opierać się na opinii żołnierzy. Mówię, że przed śmiercią gen. Schlieffena zawołał: „Głównie wzmacniajcie prawe skrzydło”. Dziś zwracamy się do polityków niemieckich z apelem: „Nie zapominajcie o zabezpieczeniu naszych ruchów od tyłu!”

Dyskontowanie zwycięstwa.

Tout comme chez nous.

BERLIN, 9. 3.

Narodowi socjaliści poczynają swe zwycięstwo w wyborach dyskutować praktycznie, obejmując władzę w poszczególnych krajach Rzeszy, gdzie dotychczas w rządzie większości nie posiadali. W Bawarii rozpoczęły się już pertraktacje narodowych socjalistów z bawarską partią ludową nad rekonstrukcją rządu i utworzeniem wspólnej koalicji. Gdyby jednak hitlerowcy stawiali zbyt wygórowane żądania co do portfeli ministerjalnych, wówczas przyjdzie prawdopodobnie do rozwiązania sejmu i nowych wyborów. Chcąc uniknąć dymisji przemocy, rządy innych krajów, jak Wirtembergji i Saksonji, same zgłosiły się do kanclerza z ofertą przekształcenia swych gabinetów. Również Hesja ogłosiła rozwiązanie sejmu i nowe wybory, a co za tem idzie, rekonstrukcję rządu. W Badenji przewodniczący okręgu hitlerowskiego na Badenję wezwał rząd do ustąpienia. Rząd jednak odmówił temu żądaniu, odpowiadając, że rozpisać nowe wybory w nowym terminie. Nie ulega wątpliwości, że we wszystkich krajach portfele premiera oraz wszystkich ważniejszych ministerjów oddane będą w ręce hitlerowców.

Ku monarchji

BERLIN, 9. 3.

Od dnia dzisiejszego na zamku cesarskim w Berlinie oraz na brandenburskiej bramie, jakoteż na wszystkich gmachach urzędowych i publicznych całej Rzeszy powieszają sztandary o barwach monarchistycznych, czarno-białe-czerwone z emblematami kanciarstwa krzyża. Prasa nacjonalistyczna nie posiada się z radości z tego powodu, uważając fakt ten za szybkie pogrzebanie republiki. Są to zarazem pierwsze jaskółki, zwiastujące powrót do monarchji.

KŁOTNIA

Symchowicz i Rapaport pokłócili się.

Po wyczerpaniu wszelkich argumentów i wymysłów. Symchowicz podchodzi do Rapaporta i odzywa się przyjacielskim tonem.

— Siuchaj, ty przecież jesteś mądry chłop, prawda?

— Oczywiście — potwierdza przyjaciel.

— No to przecież powinnięś zrozumieć, że jesteś skończony idjota.

Pokojowa agitacja.

Naczelne kierownictwo Stahlhelmu rozsyła do oddziałów Jungstahlhelmu dyspozycje pogadarek, prowadzonych w ćwiczeniach tych oddziałów najmłodszych członków organizacji. Propagowana w nich jest przedewszystkiem nienawiść do Polski i szerzony duch odwetu.

Dyspozycja dla pogadanki w sprawie Polaków wygląda np. w sposób następujący: „Mieszkam w dwóch pokojach, oddzielonych korytarzem. Pewnego dnia w tym korytarzu umieszczę się jakaś Polakenfamilie, drzwi do twoich pokojów zostają zastawione szafami. Aby udać się do swoich pokojów, musisz prosić Polaka o pozwolenie. Czy to ci się podoba? Odpowiedź: — Ogarnia mnie wściekłość. Pytanie: — Co robisz dalej? Odpowiedź: — Chcę wyrzucić Polaka za drzwi. Pytanie: — Jest on dobrze uzbrojony i pomalowany? Odpowiedź: — Muszę sam do niego uzbierać, aby dać sobie z nim radę. W ten sposób piszą wychowawcy młodociani Stahlhelmu pokojowe wypracowania.

Sprawa Gorgonowej

Zeznienia Stasia Zaremby obciążają Gorgonową

KRAKÓW, 9, 3 (wł. telef.).

Czwarty dzień procesu Gorgonowej ścigał na salę rozpraw dużo publiczności. Przeważały kobiety.

J. z drugi dzień trwa drobiazgowe przesłuchanie najważniejszego świadka oskarżenia Stasia Zaremby. Dziś pytania dla niego miał przewodniczący, przysięgli, prokurator oraz obrońca.

W poczekalni dla świadków czekają swej kolei badania ojciec Stasia, oraz przybyli dzisiaj ze Lwowa dr. Csala i dwójka ze służby Zaremby w Bruchowicach.

Zeznienia Stasia Zaremby wypadają niekorzystnie dla Gorgonowej.

Przewodniczący pyta świadka czy może poznać futro, w którym zauważył tajemniczą postać w chwili gdy zerwał się z łóżka obu dzony szczeniem spr. Staś odpowiada, że koloru futra wskazać nie może i nie wie, czy jest to to samo futro, które znajduje się w dowodach rzeczowych.

Następnie pytania dotyczą ciekawej kwestji, kiedy uświadomił sobie, że postacią spostrzeżoną jest Gorgonowa. Świadek odpowiada, że gdy szedł na posterunek żandarmerji.

Następnie Staś opisuje jeszcze raz na żądanie sądu przebieg zdarzeń owej ponurej nocy bruchowickiej kreśląc co każda z osób znajdujących się w willi robiła. Jeszcze raz padają pytania co do badania śladów na śniegu. Staś stwierdza, że widział wyraźnie ślady male.

— Czy Gorgonowa dotykała trupa Lusi?
— Nie wiem.

— Czy to jest prawda, że Gorgonowa oświadczyła: „Niewielka rzecz zamordować, bo i tak uwolnią”.

Staś to potwierdza.

Na sali słychać pomruki oburzenia na Gorgonową.

Sędzia pyta jeszcze o postać, którą ojciec zerwał w sypialni Gorgonowej. Staś nic o

tem nie wie.

Jeden z sędziów przysięgłych pyta:
— Kto się bardziej opiekował dziećmi Gorgonowa czy ojciec?

— Ojciec nas zabierał do kina.

— A do kościoła?

— Nie.

— A czy ojciec wspominał wam o biednej matce?

— Nie.

— Czy widywaliście się z matką?

— Nie.

— Czy żał wam było matki?

— Tak. Ale nie rozmawialiśmy o tem.

Prokurator znów interesuje się kwestją wikt. Staś narzeka, że kiedy ojciec nie było w Bruchowicach, pożywienie było znacznie gorsze. Gorgonowa dawała tylko placki kartoflane, nie było mięsa ani zupy.

Po pytaniach co do psa czy był zły, Staś następnie opowiada o zmianie usposobienia Gorgonowej i złym stosunku jej do siostry Lusi. Dla świadka natomiast była zawsze babra.

Prok.: Ale przezywała pana.

— Tak nazywała mnie „świnia”

— Czy Lusi nie mówiła, że nie dopuści do małżeństwa ojca z Gorgonową, tylko dla tego, że żyje matka?

— Tak.

A czy pan wie coś o jakiejs biuralistce?

— Tak telefonowała do ojca i była o to awantura.

— A po czyjej stronie stawał ojciec?

— Po stronie Lusi.

Następnie sąd przystępuje do przesłuchania budowniczego Zaremby, starszego po chylonego człowieka, z wygoloną czaszką. Rozprawa trwa.

Operacja.

Lekarz berliński, dr. K., nader wzięty chirurg, znany jest ze swego chorobliwego wprost skąpstwa.

Niedawno zachorowała mu jedna córka na ostre zapalenie ślepej kiszki. Operacja okazała się konieczna. Wbrew ogólnie przyjętemu zwyczajom, dr. K. postanowił sam zoperować swoje własne dziecko.

Operacja udała się. Nazajutrz poczekali się schodzić znajomi, przyjaciele i krewni, do pytując się o zdrowie córki. Co drugi gość rozpoczynał rozmowę w następujący sposób:

— Niech pan powie, doktorze, czy nie krwawiło panu serce, kiedy pan własne dziecko krajał?

Doktor odpowiadał opryskliwie:

— Głupie gadanie, zwykła operacja. Tnie się, wyjmuję, zaszywa i basta!

Pięćdziesiątego gościa, który tak zaczął rozmowę, wyrzucił za drzwi.

Wieczorem przyszedł brat lekarza. I ten rozpoczął od słów:

— Powiedz mi tylko jedno, mój drogi, czy doprawdy nie krwawiło ci serce?

— Głupie gadanie, pryerwał mu dr. K.; — jesteś już dziś pięćdziesiątym pierwszym, który mi nadaje to samo idiotyczne pytanie. Od ciebie najmniej się tego spodziewałem, — znasz mnie już przecież ze 40 lat —

— Ależ nie o to mi chodzi! Właśnie dlatego, że cię znam już od 40-tu lat, pytam się, czy nie krwawiło ci serce, kiedyś musiał operować córkę z tak bogatego domu za darmo?

REWIZJA NA GRANICY

Urzędnik graniczny przy rewizji paszportu

— Tu napisano, że pan jest łysy, a przecież pan ma bujne włosy. Paszport jest fałszywy

— Nie proszę pana. To włosy są fałszywe

Przekład z angielskiego.

Tajemniczy dokument.

(wyciąć i zachować)

W rezultacie kazał mi natychmiast zamieścić paszport do ambasady i prosić, aby dziś jeszcze któryś z urzędników załatwił moją sprawę — potem zaś miałem z Józefem iść do komisariatu.

Nie wiem sam, w jaki sposób wydostaliśmy się z tego pokoju, pamiętam tylko, że ułatwiła mi to Monika z właściwym jej kobiecym taktem. Zdaje mi się, że ten biedny szaleniec chciał sam obejrzeć mój paszport, ale i w tym wypadku Monika przyszła mi z pomocą.

Zszedłem nadół po kapelusz i płaszcz — następnie udelełem się do parterowego salona, by pożegnać Monikę.

Zapewne miała mi wiele do powiedzenia, spojrzawszy jednak na mnie, odgadła moje zamiary i zamilkła. Już w progu odezwał się głos, by mnie mógł postyszyć Józef, wstępując na przedsionku.

— Dobrze, pamił bratko, zaraz po powrocie z ambasady pójde z Józefem na polację.

W następnej chwili znalazłem się na ulicach Berlina.

ROZDZIAŁ XIII

Odnalezienie schłiska w jego namiocie.

Mrok zaczynał zapadać. Podejrzewałem, że cały dom będzie już obstawiony szpiclami

ale na szczęście ulica Blender-Strasse była pusta. Miała arystokratyczny charakter i ciągnęła się aż do Tiergartenu, którego splątane ogołocone już z liści gałęzie widniały zdaleka. Wszędzie cisza i spokój, nigdzie najmniejszego szczegółu, któryby mógł wzniesić niepokój w sercu amatora wywiadowcy. Nawet na Tiergarten-Strasse, zamieszkałej przez miliony żydowskich, ruch był bardzo mały, a przechodnie tak rzadkie, że czułem się dziwnie nieswojo, gdy szparkim krokiem przemierzałem bruki ulic, zdrażając w kierunku Unter den Linden.

Raz jeszcze rozważyłem dokładnie przy czynę, która mnie skłoniła do podjęcia tej awanturycznej podróży. Przygody i wstrząsające przeżycia, które spotykały mnie na każdym kroku i zmuszały mnie do zbaczania z właściwej drogi, nigdy jednak nie przysłoniły mi istotnego celu. Wiedziałem, że nie będę mógł z czystym sumieniem opuścić Niemiec, o ile poprzednio nie odszukam mego brata. W tej chwili stałem na progu wielkich odkryć albo wielkich zawodów.

Zmierzając śmiało ku ulicy „In den Zelten”, ale wiedziałem dobrze, że droga, która obrałem, może być mylną i że interpretacja kartki, otrzymanej od Franka, może nie odpowiadać prawdzie. Jeżeli fałszywie tłumaczyłem sobie jej treść, jeżeli wogóle nie po-
skłoniła od niego — to wszystkie moje na-

dzieje, zbudowane na szaleńczej podstawie, ru-
ną jak domek z kart — a wtedy w jakim
się znajdę położeniu.

Ale nie! Czuję, że instynkt mnie nie
myli i że szczęście mi sprzyja, temu faktowi
przypisywałem dotychczasowe powodzenie i
dlatego też postanowiłem ująć moją gwiazd-
kę do końca.

Nasunąłem kapelusz głęboko na oczy,
nastawiłem kołnierz palta, choć nikt nie zwracał
na mnie uwagi. Istotnie tylko Schmalz i
Kuternoga mogliby mnie poznać, to też po-
stanowiłem unikać wszystkich hoteli, restauracji
dworców, są to bowiem miejsca, najpil-
niej strzeżone, tam też najczęściej przestępcy
wszelkiego rodzaju wpadają w ręce władz.
Przy pewnej dozie ostrożności mogłem liczyć
na względne bezpieczeństwo — pozostawała
tylko kwestja paszportu — i to mnie niepo-
koilo najwięcej.

Przedewszystkiem należało pozbyć się
dokumentów Semlina. Podarłem paszport na
drobniutkie kawałeczki i, idąc ulicami, rzuci-
łem je kolejno na ziemię w dużych odległo-
ściach od siebie. Uczyniłem to z wielkim bó-
lem, ponieważ paszport może zawsze posłu-
żyć do zaskoczenia jakiegoś głupca, ale ten
dokument był wyjątkowo kompromitujący i
mógł zwrócić na mnie uwagę człowieka, któ-
ry w innym wypadku wcaleby mnie nie po-
znał.

Odnalezienie ulicy „In den Zelten” nie
poszło mi tak łatwo, musiałem dwa razy
zwracać się z prośbą o informacje, raz do
posterunkowego, drugi raz do rannego żołnie-
rza, wlokącego się o kulach chodnikiem.
Drugi dom z rzędu był oznaczony Nr. 2.

c. d. n.

KRONIKA

Strajk w przemyśle włókienniczym rozszerza się z dnia na dzień

KALENDARZYK

40 męczenników

Wypadek przy pracy

(a) W zakładzie mechanicznym Feliksa Jurka, przy ulicy Spacerowej 5 zdarzył się nieszczęśliwy wypadek przy pracy, ofiarą którego padł zatrudniony tamże robotnik 19 letni Stefan Gąsior, zamieszkały przy ulicy Zabiej 15 (Radogoszcz).

Gąsior wskutek nieostrożności został pochwyciony za rękę trybami maszyny i doznał złamania 3 palców lewej ręki.

Rannemu udzielił pomocy lekarz pogotwia i przewiózł w stanie osłabionym do szpitala.

Zamach samobójczy.

(a) W mieszkaniu własnym przy ulicy Lipowej 63 usiłowała pozbawić się życia przez zatrucie kwasem octowym Wronika Gosławska.

Desperatce udzielił pomocy lekarz pogotwia i przewiózł w stanie osłabionym do szpitala.

Powodem rozpaczliwego kroku nędza.

Upadek

(a) W klatce schodowej domu przy ulicy Kraszewskiego 14, miał miejsce nieszczęśliwy wypadek, ofiarą którego padł lokator tegoż domu Stanisław Jaraga.

Jaraga idąc w stanie pijanym stracił równowagę i spadając ze znacznej wysokości doznał okaleczenia głowy i złamania ręki.

Rannego opatrzył przybyły lekarz pogotwia i w stanie osłabionym przewiózł do szpitala.

Uraczył się.

(a) W mieszkaniu własnym przy ulicy Zielnej 1 w dniu wczorajszym uległ zatruciu z racji nadmiernego spożycia alkoholu 31 letni Marcin Chudzik.

Chudzik w towarzystwie kilku kolegów raczył się wódką, przyciem wypił alkoholu nadmierną ilość ulegając zatruciu. Nieprzytomnego podnieśli z ziemi domownicy i wezwali pogotowie ratunkowe, lekarz którego po przepłukaniu żołądka pozostawił chorego w stanie osłabionym na miejscu.

Z konserwatorium Heleny Kijeńskiej.

W niedzielę, dnia 12 marca, o godzinie 15.30 w sali Filharmonji, Narutowicza 20, odbędzie się popis uczeni Konserwatorium. W programie utwory fortepianowe Mozarta, Webera, Chopina, Liszta, Albeniza oraz koncert skrzypcowy Goldmarka cz. 1. Uroczystościem programu będzie finał z op. Webera „Wolny Strzelec”, wykonany przez solistów, chór oraz orkiestrę Konserwatorium.

(a) Po onegdajszej jednostronnej konferencji, jaka miała miejsce w Ministerstwie Opieki Społecznej w Warszawie, z przedstawicielami przemysłowców, w dniu wczorajszym sytuacja w strajku włóknarzy znacznie się zaostriżyła, albowiem cały szereg zakładów przemysłowych, średnich, wielkich jak i małych, które były czynne całkowicie lub częściowo na skutek zabiegów komisji strajkowych zostały unieruchomionych.

W związku z odbywającą się wypłatą komisje strajkowe za pośrednictwem delegatów fabrycznych i komisji lotnych urządziły masówki i zebrania na posesjach fabrycznych informując strajkujących włóknarzy o przebiegu akcji, jak również podkreślili stanowisko przemysłowców na konferencji w Warszawie.

Robotnicy po wysłuchaniu sprawozdań stanęli na stanowisku, iż nie podejmą pracy, aż do czasu podpisania zbiorowej umowy, która obowiązywać będzie cały przemysł włókienniczy.

Dalsze unieruchamianie fabryk

W dniu wczorajszym w dalszym ciągu unieruchomione zostały zakłady, które były całkowicie lub częściowo uruchomione, jak również w tych fabrykach, gdzie robotnicy onegdaj przystąpili do strajku.

Miedzy innymi lwia część robotników I. K. Poznański porzuciła warsztaty pracy w godzinach porannych oraz południowych, tak że nadal pracuje nieznaczna liczba. Z dniem dzisiejszym zakłady mają być całkowicie unieruchomione.

Również z dniem wczorajszym nie podjęli już pracy robotnicy firmy Osser Hofrichter i Niciarnia (na Widzewie).

W ciągu dnia wczorajszego z pośród większych zakładów czynne były jedynie fabryka Plihal, częściowo Bublego i Ramischa przy ul. Ewangelickiej.

Nastroj wśród robotników jest bardzo dobry, a strajkujący samorzutnie czuwają nad spokojnym przebiegiem akcji nie dopuszczając do żadnych ekscesów.

Według obliczeń Centralnej Komisji strajkowej w ciągu dnia wczorajszego zatrud-

nionych zaledwie było około 4-5 proc. włóknarzy czyli pracowało około 2500 robotników.

Na prowincji

Z wiadomości jakie napływają do centralnej komisji strajkowej z prowincji wynika że akcja strajkowa rozszerzyła się tam również.

Całkowicie zostały unieruchomione zakłady włókiennicze w Piotrkowie, Zduńskie, Woli, w Łgierzu podjęta została praca przez przedsiębiorcę, jednak w godzinach popołudniowych robotnicy porzucili na nowo pracę.

W ALEKSANDROWIE poza strajkującymi kotoniarzami, porzucili obecnie pracę włóknierze zatrudnieni w tamtejszych 5 fabrykach.

W Pabianicach w dniu wczorajszym panował spokój i robotnicy w dalszym ciągu strajkowali. Wszystkie zakłady włókiennicze były nieczynne.

Stanowisko Związków Zawodowych

(a) Przedstawiciele Związków zawodowych, oświadczyli nam, niema mowy obecnie o jakimkolwiek odwoływaniu strajku, a wręcz odwrotnie, czynione są starania, by strajk objął wszystkich bez wyjątku robotników przemysłu włókienniczego.

W każdym razie robotnicy na wielkie ustępstwa nie pójdą, albowiem muszą mieć zagwarantowane minimum egzystencji.

Wyląd przedstawicieli robotników do Warszawy

(a) W dniu dzisiejszym o godzinie 7-ej rano udają do Warszawy na jednostronną konferencję przedstawiciele robotników, przemysłu włókienniczego.

W konferencji tej wezną udział zarówno przedstawiciele związków zawodowych, jak i centralnej komisji strajkowej.

Ze źródeł miarodajnych dowiadujemy się, że nie jest wykluczone zwołanie wspólnej konferencji przedstawicieli robotników z przemysłowcami w Warszawie, na poniedziałek dnia 13 b. m. względnie wtorek 14 b. m. Konferencja ta ma być zwołana przez czynniki rządowe.

Włamanie i pościg.

Złodziej w psiej budce.

(a) Nocy wczorajszej patrol policji przechodząc ulicą Główną przed posesją 21 zauważył jakiegoś osobnika, który operował wokół sklepu galanteryjnego Hofmana.

Na widok policji złodziej porzucił łom i zaczął uciekać. Policjanci poznali w uciekającym znanego i wielokrotnie karanego złodzieja Bolesława Grygielskiego, zamieszkałego przy ul. Marysińskiej 16.

Gdy na wezwanie Grygielski nie zatrzymał się policjanci oddali doń kilka strzałów które jednak chybiły. Grygielski przeskoczył

przez parkan okalający posesję przy ulicy Sienkiewicza 121 jednakże w czasie skoku zwichnął nogę i nie zdołał już zbiec.

Przy przeszukiwaniu posesji, na której skrył się złodziej, znaleziono go na przechodniej posesji firmy Weiss i Poznański, przy ul. Fustej 10, gdzie ukrył się w budce dla psa.

Grygielskiego opatrzył wezwany lekarz pogotwia, po czym odtransportowano go do więzienia.

ZABAWA „STRZELCA”

(a) W dniu 1 stycznia 1933 r. w lokalu urzędu gminy Brus, powiatu łódzkiego, urządzona została zabawa taneczna przez miejscowy oddział Związku Strzeleckiego. Na zabawie wynikła awantura, w czasie której doszło do bójki.

By usunąć awanturników, przybyło 2-ch posterunkowych, Kulisz i Pietrzak. Awanturnicy uszkodzili ubranie i karabiny posterunkowym, a następnie, gdy już ich usunięto z lokalu, uzbroili się w pałki i ponownie natarli na posterunkowych, zmuszając ich do ucieczki.

Dopiero liczniejszy oddział policji opanował awanturujących się

jaków, których zatrzymano i pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Byli to Stanisław Włodarski, Jan i Józef Wlazło oraz Stanisław Pietrzak. Wszyscy czterej zasiadli wczoraj na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym w Łodzi. Po naradzie Sąd wyrok, na mocy którego 19letni Stanisław Włodarski, 18letni Jan Wlazło i 22letni Józef Wlazło skazani zostali na 15 miesięcy więzienia a 25letni Stanisław Pietrzak na 1 miesiąc więzienia.

ś. p.

W sobotę, dnia 11-go marca o godz. 10-ej min. 30 rano, jako w piętnastą rocznicę zwycięskiego zakończenia walk I-go Polskiego Korpusu—w kościele Sw. Krzyża w Łodzi zostanie odprawione solenne nabożeństwo żałobne za dusze

Bohaterów I-go Polskiego Korpusu

poległych w latach 1917-1918 nad Dnieprem i Berezyną w walkach z bolszewikami.

Jak pomysły Aronka zaopatrzył się w mąkę Energiczna niewiasta

Z młyna Zygmunta Pruszeńskiego w Sie radzu zamówiono do piekarni Golderga w Łodzi przy ulicy Kamiennej 122 worki mąki żytniej z warunkiem dostawy na 19 listopada 1932 r.

Woznica wiozący transport mąki na ulicy Pabjanickiej zatrzymany został przez jakiegoś osobnika, który podając się za Goldberga począł zrzędzić, na opóźnienie transportu, a następnie polecił mąkę zawieść nie pod adres poprzednio umówiony lecz do piekarni przy ul. Pomorskiej 25.

Mąkę oddano według życzeń klienta. Gdy w jakiś tydzień później Pruszeński zgłosił się z rachunkiem do Goldberga, ten zdziwiony wyraził oburzenie, iż 1 o mąki mu nie dostarczono, mimo wyraźnego zlecenia, i o

zgłaszając się bezczelnie po odbiór należności za niedostarczoną mąkę.

Gdy Pruszeński ze swej strony wyjaśnił dostawę i jej historię, wówczas zainteresowano się bliżej sprawą i zwrócono do policji, która przeprowadziła dochodzenie i ustaliła że mąkę odstawiono po piekarni przy ulicy Pomorskiej 25 należącej do Binkowej.

Dalsze dochodzenie ujawniło, że rzekomy Goldbergiem był Aron Binkę, zamieszkały przy ulicy Pomorskiej 25, który znając system dostawy mąki wykorzystał sytuację i mąkę sprzedał bratowej.

Binkęgo pociągnięto do odpowiedzialności karnej. W dniu wczorajszym Sąd Grodzki w Łodzi po rozpoznaniu sprawy skazał Arona Binkęgo na 6 miesięcy więzienia.

(a) Między lokatorkami domu przy ulicy Aleksandryjskiej 34 Felą Płachtą i Lichą Zylbernikiel w dniu wczorajszym wynikła sprzeczka, która zamierzała się w bójkę.

Gdy obie niewiasty wzajemnie darły się buzie paznokciami, oraz wyrwały sobie włosy, na pomoc pośpieszył i lachtowej mąż jej Aron.

Zylbernikiel uzbroiła się wówczas w kłamkę mosiężną od drzwi i poturbowała obojga Płachtów zadając im liczne urazy głowy i twarzy.

Rannych opatrzył lekarz pogotowia ratunkowego. O zajściu policja sporządziła protokół celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności karnej.

Samobójstwo przy pomocy gazu

(a) W dniu wczorajszym w mieszkaniu swych pracodawców małż. Grabskich, przy ulicy Kilińskiego 89 otrula się gazem światłym w celach samobójczych służąca Maria Drożdż.

Desperatkę znaleziono w stanie nieprzytomnym i wezwano pogotowie ratunkowe, lekarz który udzielił chęcej pierwszej pomocy pozostawił w stanie osłabionym na miejscu.

Powodów rozpaczliwego kroku nie ustalono.

Strajk w przemyśle kolonowym utkwiał na martwym punkcie

(a) W ciągu dnia wczorajszego, strajk w przemyśle pończoszniczym na terenie Łodzi, nie uległ zmianie.

W dalszym ciągu strajkują wszyscy robotnicy, a nawet siły pomocnicze zostały wycofane z terenów fabrycznych.

Mimo tych obostrzeń strajkowych, przemysłowcy nie wykazują chęci do ustępstw, w związku z czym również strajkujący postanowili prowadzić strajk wspólnie z akcją włókienniczą, aż do ostatecznego zwycięstwa i zawarcia umowy zbiorowej na warunkach pierwotnie wysuniętych przez robotników.

Z tej racji żadna ze stron nie czyni nie w kierunku nawiazania pertraktacji, które zostały zerwane, w chwili gdy już osiągnięto częściowo porozumienie i przewidywano rychłe zlikwidowanie zatargu.

Związek koloniarzy, porozumiewał się w sprawie uwspólnienia akcji ze związkami włókienniczymi i osiągnięto porozumienie co do wspólnego podjęcia akcji strajkowej.

Skarb w zniszczonym biurku.

Wyjątkowe szczęście gracza loteryjnego.

(a) Niezwykły wypadek zdarzył się Józefowi Nojmanowi, zamieszkałemu przy ulicy Piotrkowskiej 64,

Kupił on los loterii Państwowej w kolekturze spółdzielni strzeleckiego, przy ulicy Kilińskiego i Narutowicza.

W czasie ciągnięcia, na los ten padła wygrana 10.000 złotych, lecz gdy Nojman zamierzał odebrać wygraną, stwierdził, że bilet zaginął w biurku w niewyjaśniony sposób.

Udał się mimo to do kolektury, lecz pieniędzy nie otrzymał z braku losu. Dopiero przed kilku dniami oddając biurko do naprawy Łódzkiej Wytwórni Mebli, przy ulicy Napierkowskiego 59, stolarze w czasie rozbierania biurka, znaleźli los, który wypadł ze zniszczonej szuflady i utkwiał w szaprze.

Uszczęliwiony Nojman, któremu los zwrócono, wystąpił obecnie o wypłacenie mu wygranej.

Skutki ciemnoty.

Jak donoszą z Lizbony w jednej ze wsi portugalskich chorea właścianka zażądała od swej sąsiadki która uchodziła we wsi za zna chorą, rady na łepięcą ją chorobę. Znachorka oświadczyła chorej, że chorobę sprowadzi na nią inna mieszkanka tej wsi, uchodząca czarownicą. Słyszając to pięciu krewnych

chorej upała się do czarownicy, zbili ją do nieprzytomności następnie spalili. Z nieszczęśliwej pozostały tylko zwęglone kości. Ofiara ta ciemnoty cierpiała na ataki epileptyczne i z tego względu uchodziła wśród przesadnych włoscian za nawiedzona przez złego ducha.

Abunkowy występ Szulimka

(a) Dnia 19 lutego 1933 r. do przechodzącej ulicą Piotrkowską przy rogu Zielonej, Sabiny Bednarkówny, podbiegł jakiś osobnik z ręcznikiem wyrwał jej z rąk sakiewkę ręczną zawierającą 12 zł. w gotówce oraz różne bieliznę.

Rabus szybko zmieszał się z tłumem

i zamierzał umknąć jednakże został przez przechodniów ujęty i oddany w ręce policji.

Zatrzymanym był 18-letni Szmul Kauman. W dniu wczorajszym Sąd Grodzki w Łodzi po rozpoznaniu sprawy skazał Szulimka Kaumana na 6 miesięcy więzienia.

Niezwykły pojazd.

W dniu 13 listopada 1932 r. posterunkowy II komisariatu pełniący służbę na ulicy Brzezińskiej zauważył niezwykle pojazd, a mianowicie bryczkę, którą ciągnął jakiś osobnik.

Gdy niezwykle ten pojazd zbliżył się, posterunkowy poznał w ciągnącym bryczkę znanego złodzieja Jana Alojzego Drynkowskiego.

Zdumiony już nie tyle samym pociągami

ile osobą właściciela, zatrzymał Drynkowskiego i wraz z bryczką doprowadził do komisariatu.

Drynkowski nie mógł wyjaśnić w jaki sposób doszedł do posiadania bryczki. Ustalono, że skradł gdzieś powóz i ciągnął do umówionego miejsca by bryczkę sprzedać. W dniu wczorajszym Sąd Grodzki w Łodzi po rozpoznaniu sprawy skazał Jana Alojzego Drynkowskiego na 8 miesięcy więzienia.

Groźny pożar fabryki

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych w fabryce firmy Wever i Reul przy ulicy Kopernika 38 wybuchł groźny pożar.

Ogień wszczął się na oddziale szarparki gdzie wskutek skrzyszania iskry na nieczystych odpadkach zapaliła się poszarpana bawelna.

Ogień natrafiając na olbrzymią ilość łatwopalnego materiału, rozszerzył się z błyskawiczną

wieścią szybkością, zarówno na surowiec, jak i maszyny szarparki.

Na ratunek wezwano II i III oddziały straży pożarnej, które po energicznej akcji w ciągu 2 godzin pożar opanowały.

Spłonęły znaczne zapasy surowca bawełnianego oraz uszkodzone zostały maszyny szarparki.

Straty wynoszą około 25,000.

Nowoczesne honorarium

Amerykański krach bankowy doprowadził już do paradoksalnych zjawisk w życiu Stanów, gdzie zawieszone zostało moratorium bankowe. Zupełnie jak w czasie wojny kształtują się tutaj w miastach i na wsi różne zja-

wiska. Kredyt w handlu detalicznym zanikł zupełnie, co w Stanach jest już samo przez się prawdziwą rewolucją obyczajową. Gospodynie z braku pieniędzy zmuszone są kupować produkty żywnościowe wzamian za ja-

kieś sprzęty domowe; gra w bridge'a i pokera odbywa się na pieniądze, lecz na konserwy, wino, wędliny, kartofle. Lekarzowi za okazaną pomoc, za operację lub konsultację płaci się obiadem albo kolacją. Niektóre domy handlowe i wielkie magazyny wypuściły własne bony jako środek płatniczy. Urzędnikom państwowym, nauczycielom wypłaca się pensje czekami, których jednakże nie można nigdzie zrealizować, słowem sytuacja w wielu stanach przedstawia się wręcz niezwykle i paradoksalnie.

Wystawa.

W sobotę, dnia 11 marca, punktualnie o godz. 6tej wieczorem nastąpi uroczyste otwarcie Wystawy Prac Młodzieży Polskiej przy udziale Chórów Szopena na rzecz ufundowania sali imienia Ignacego Adameckiego w budującym się szpitalu Ojców Bonifratów w Chojnach, która odbędzie się w salach Towarzystwa Krajoznawczego i trwać będzie od 11 do 18 marca włącznie.

Wystawa otwarta będzie codziennie od godz. 10 do 22 a w poniedziałek i czwartek tylko do 20.

Bilet wejściowy 40 gr, uczniowski 20 gr.

Reklama to potęga!

Widowiska

TEATRY:

TEATR MIEJSKI — Kobieta, która kupiła meza
TEATR KAMERALNY — Sprawa Moniki
TEATR POPULARNY — Orłow
TEATR POPULARNY w Sali Geyera —

„A ch te pensjonarki”

JAR — Asy w Jarze

KINA

CASINO — Czemp

CAPITOL — Teozja Sewastopol

MIKOZA — Odrodzenie

CZARY — I Axela. II Podniebny romans

GRAND-KINO — Każdemu wolno kochać

LUNA — Co może Paryż

CORSO — Noce portowe

PAN — Rycerze mroku

STYLOWY — Biała trucizna

OSWIATOWY — dla doros. W każdym por-

cie dziewczyna dla młodz. Ken Maynard

LUDOWY — Ład życia

BAJKA — I Krwawy wschód. II Romanse

cygańskie

RAKIETA — Kino nieczynne

PALACE — Syn mimowoli

PRZELWIOSNIE — Skończona pieśń

SPLENID — Mężczyźni w jej życiu

ADRIA — Księżna Łowicka

METRO — Księżna Łowicka

SZTUKA — Quick

ZACHETA — I Rozstrzygająca noc. II Wy-

prawa Byrda

Dyrekcje kin są proszone aby we własnym imieniu zawiadamiały zawczasu redakcję o zmianie programu

Giełda warszawska

WARSZAWA, 9 marca 1933 r.

Waluty: Dolar St Zjednoczonych 8,94

Dewizy:	Gdańsk	174,40
	Belgia	124,90
	Holandja	359,35
	Londyn	30,95
	Nowy Jork	8,898
	Paryż	35,12
	Praga	26,44
	Szwajcaria	172,70
	Włochy	45,50
	Czerwoniec	4,40

Obroty mniej niż średnie tendencja
niejednolita — Dolar w obrotach pozagiełdowych 8,69 — Rubel złoty 4,85 — W obrotach prywatnych rubel srebrny 1,29 100 kopiejek bilonu srebrnego 0,60 Dewiza na Berlin w obrotach międzybankowych 211,25 Gram czystego złota 5,9244

Papiery procentowe:

7 proc. poz. stabilizacyjna	56,50
4 proc. poz. inwestycyjna serjowa	111,50
4 proc. poz. inwestycyjna	105,00
5 proc. poz. konwersyjna	43,75
6 proc. poz. dolarowa	57,00
8 proc. L. Z. Banku Gosp. Krajow.	94,00
10 proc. poz. kolejowa 104,50 (wpr)	
5 proc. poz. kolejowa konwersacyjna	37,00
8 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow.	94,00
7 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow.	83,25
8 proc. oblig. Banku Gos. kraj.	94,00
7 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj.	83,25
8 proc. L. Z. Banku Gos. Kraj.	94,00 (wpr.)
7 proc. L. Z. Banku Rolnego	94,00
6 proc. L. Z. m. Warszawy	49,75
8 proc. L. Z. m. Warszawy	42,25
8 proc. L. Z. m. Łodzi	38,00
10 proc. m. Radomia	37,25
8 proc. L. Z. Kielc	39,00
8 proc. m. Piotrkowa	40,50
4 1/2 proc. L. Z. ziemskie	38,50

Akcje:

Bank Polski	76,50
Lilpop	11,50
Starachowice	9,85

Dla pożyczek państwowych tendencja

słabsza dla listów zastawnych słabsza, obroty akcjami małe.

Przez radio

Łódź, 10 marca 1933 r.

11.40	Przegląd prasy
11.50	Kom. meteorol. dla kom. lotniczej
11.57	Sygnal
12.05	Program na dzień bieżący.
12.10	Koncert z płyt „Odeon”
13.20	Kom. P. I. M.
15.10	Komunikat Państw. Inst. Eksp.
15.15	Komunikat gospodarczy
15.25	Chwilka lotnicza i przeciwgazowa
15.30	Chwilka morska i kolonialna
15.35	„Przegląd wydawnictw periodycznych”
15.50	Muzyka salonowa
16.20	Odczyt dla matuzystów p. t. „Miasma w wiekach średnich” — wygł. prof. H. Paszkiewicz
16.40	Odczyt z Krakowa
17.00	Koncert Reprez. Ork. Policji Państw. W przerwie kom. dla żegl. i rybaków
17.55	Program na dzień następny
18.00	Odczyt p. t. „Kraśński”
18.20	Wiadomości bieżące
18.25	Muzyka lekka
18.50	Komunikat dla narciarzy z Krakowa
19.00	Rozmaitości
19.20	„Przegląd rolniczej prasy krajowej i zagranicznej” z Wilna
19.30	Feljeton p. t. „Triumf i granice ludzkiego intelektu” — wygł. inż. Porębski
19.45	Pras. Dz. Radj.
20.00	Pogad. muzyczna — wygł. Stromenberg
20.15	Koncert symfoniczny. W przerwie, feljeton literacki „Miłość od Wschodu do Zachodu”
20.40	Wiadomości sportowe
20.45	Dodatek do Pras. Dz. Radj.
22.55	Komunikaty

KINOTEATR STYLLOWY

dawniej „RESURSA”

Kilińskiego 123 Telefon 112-00

PRZE PIĘKNE ARCYDZIEŁO FILMOWE P. L.

Tajemnice dworu Habsburgów

Rewelacyjne odsłonięcie tajemnicy tragicznej śmierci Arcyksięcia RUDOLFA HABSBURGA i jego kochanki Baronówny VETSERY.

W rolach głównych:

PAUL OTTO, LIL DAGOWER, EKKCHAR ARENDA, CHARLOTTE ANDER,

UWAGA: Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 49 groszy

Następny program:

„Arena
namiętności”

Początek seansów w soboty
niedziele i święta o godzinie
3 pp. w dni powszednie
godz. 5 popołudniu.

Aparatura dźwiękowa
„HILIPSA”

Polowę sklepu

dużego w śródmieściu od-
najmę. Wiadomość ulica
Andrzeja 8, sklep galante-
ryjny M. Kołodziejskiego

SKLEP

Kazimierz Zielonko

Al. Kościuszki 37

poleca: pończochy jedwab-
ne, fildecos, skarpetki mę-
skie, pończochy dziecięce
elastyczne, rękawiczki wełnia-
ne, swetry i pończochy. Ce-
na bardzo przystępna oraz
przyjmuje pończochy do
reperacji.

SŁUPKI DĘBOWE

2 1/2 metra na ogrodzenie
150 sztuk oraz SIATKĘ
na ogrodzenie do 400 mtr.
okazyjnie kupię. Zgłosze-
nia Przybylski, Ogrodowa
Nr. 24, sień 5, m. 10.

Stefania Adrianowska
zagubiła legitymację zapo-
mogową 30521 oraz dowód
osobisty wydany w Łodzi.

5000 zł. potrzebuje, zabez-
pieczenie hipoteczne.
Chłódna 11 (gospodarsz).

BEZ ODSIĘPNEGO

mieszkania, sklepy, loka-
le handlowe, biurowe, fab-
ryczne, pokoje z klatki
schodowej, poleca Biuro
„POLRUCH” Al. Kościu-
szki 27 tel. 141-01

Nasiona pierwszej jako-
ści: roślin, traw, drzew,
warzyw i kwiatów. CE-
BULKI i KLĄCZE kwia-
to-
we, NARZĘDZIA i PRZY-
RZĄDY

ogrodniczo - pszczelnicze,
NAWOZY i PREPARATY
CHEMICZNE (wyłącznie
dla celów ogrodnich).

Rolęcają Składy

L. JASIŃSKIEGO,
prowdzone od 1870 rok.
w Łodzi, ul. Andrzeja 10,
tel. 168 56, w Łęczycy, ul.
Poznańska Nr. 30, tel. 125

Cenniki bezpłatnie.

Place

przy ul. Pabjanickiej i Cia-
snej położone, różnej wiel-
kości do sprzedania. Tram-
waj na miejscu.
Otton Krause, Łódź, Pabja-
nicka 47 telefon 148-45.

Do wydzierżawienia
1 morga ziemi ornej przy
ul. TKACKIEJ. Wiadomość
Orla 3, m. 7.

Szewcy.

Najtaniej nabyć **skóry** w każdej
można ilości
w Spółce Szewców

PIOTRKOWSKA 79, Al. KOŚCIUSZKI 22

Telefon 158-88

Specjalność: detaliczna sprzedaż zelówek trwałych na wodę

ZAWODOWE KURSY SAMOCHODOWE

F. Grętkiewicz

zawiadamiają, że przyjmują zapisy na
NOWY KURS

w nowym lokalu przy
ALEJI KOŚCIUSZKI 68. (róg Zamieny) tel. 175-39

Szkoła urządzona według najnowszych wymagań techniki samochodowej,
jak również warsztaty i garaże samochodowe.

OBWIESZCZENIE

Syndyce tymczasowi masy upadłości firmy
Zakłady Przemysłu Włókienniczego JÓZEF RICHTER
w Łodzi, Spółka Akcyjna, adwokat Józef Łaski i ku-
piec Leon Epstein, podają niniejszym do wiadomości,
że **zebranie wierzycieli** powyższej firmy, wyznaczone
na dzień 15 marca r. b., zostaje **odroczone**, — wobec
tego, że w osądzonej przez Sąd Najwyższy w dniu
m. b. sprawie z 11 większymi wierzycielami firmy upa-
dłej wyrok ogłoszony będzie w dn. 21 marca r. b.
dopiero po tym terminie zwrócone będą do Sądu akta
sprawy upadłości.

O nowym terminie zebrania z tymże porządkiem
dziennym, jaki wyznaczony był na d. 15 m. b., będą
oddzielne zawiadomienia.

Syndyce tymczasowi:

Adwokat Józef Łaski,
Łódź, Południowa 20,

Leon Epstein, kupiec,
Łódź, Skwerowa 12.

Rzeźnie Miejskie

Łódź, ul. Inżynierska nr. 1

polecają:

Chłódnie dla przechowywania mięsa, masła i t. p.
Mroźnie dla ryb
Lód sztuczny
Krew suszono-mieloną
Maczkę mięsno-kostną

Zarząd: ul. Inżynierska nr. 1, tel. 102-81

Targowisko: ul. Inżynierska nr. 1, tel. 175-51

Chłódnia: ul. Wołowa nr. 12, tel. 190-16

Kto cierpi na przepuchlinę, powinien nosić odpo-
wiedni i dobrze zrobiony pasek

Pracownia ortopedyczna

istniejąca od 1886 r.

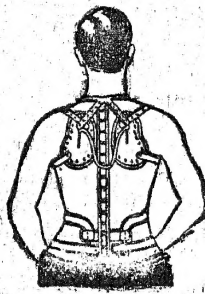
ST. LEWIŃSKA, ŁÓDŹ, ul. Nowot 38a

Wyrabia paski rapturkowe wszelkiego ro-
dzaju i w różnych gatunkach dla mężczyzn,
kobiet i dzieci. Opaski damskie wykonane
podług wymagań Sz. P. T. lekarzy. Paski
pooperacyjne, elastyczne, podtrzymujące,
przeciw obwisłości, urabiające figurę i t. p.
Prostotrzymacze, gorsety a la „HESSINGA”,
wkładki sprężynowe na płaskie stopy. —
Supensoria. — Patent: Bandaż „Elasta”
przeciw krzywcom, gruczolom, dla zrelakso-
wanych i niezdolnych zgrubiałej nogi. —

PRACOWNIA ORTOPEDYCZNA

Piotrowska 119

Sztuczne nogi, ręce, gorsety na gruźlicę
skrzywienie kręgosłupa, wszelkie apara-
aty ortopedyczne, wkładki na stopy pła-
skie podług odlewu gipsowego lekkie z
druż-aluminium.

DR. J. LUBICZ T. V. SIMONOVIC
tel. 231-81.

OGŁASZAJCIE SIĘ W PRĄDZIE

Wydawca B. Kowalski

Redaktor odp. T. Czajewski

Abito w łodzi T. Czajewskiego w Łodzi Al. Kościuszki 41